

Usługi sieciowe i/lub interaktywne bibliotek publicznych w latach 2015-2019 na podstawie Analizy Funkcjonowania Bibliotek Publicznych (AFBP)

Oprac.: Grupa robocza ds. badania efektywności bibliotek publicznych

1. Charakterystyka wskaźnika

W badaniach efektywności bibliotek prowadzonych w ramach Analizy Funkcjonowania Bibliotek Publicznych (AFBP) zakres świadczonych usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek publicznych opisuje wskaźnik funkcjonalności nr 25 z grupy wskaźników „Potencjał i Rozwój”. Jest elementem oceny potencjału bibliotek dla ich przyszłego rozwoju, poprzez pomiar stopnia automatyzacji procesów bibliotecznych i możliwości interaktywnego kontaktu z użytkownikiem. Jego celem jest pokazanie obecności usług sieciowych realizowanych przez biblioteki i ich zakresu, pozwala ocenić poziom nowoczesności biblioteki i dostosowania jej usług do współczesnych wymogów oraz możliwości realizacji potrzeb użytkowników w tym zakresie.

Badaniem objętych jest 12 usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek, w tym:

- udostępnianie katalogów w Internecie,
- elektroniczne zamawianie / rezerwacja poprzez katalog on-line,
- elektroniczna prolongata poprzez katalog on-line,
- elektroniczne powiadamianie czytelników o terminie zwrotów (e-mail, sms) poprzez biblioteczny system komputerowy,
- własna witryna WWW,
- elektroniczna informacja na własnej witrynie WWW, np. formularz e-mail, komunikatory,
- interaktywne szkolenia online na własnej witrynie WWW,
- blogi,
- kanał RSS na własnej witrynie WWW,
- profile w portalach społecznościowych (np. Facebook, Twitter),
- biuletyny, newslettery na własnej witrynie WWW,
- biblioteka cyfrowa (samodzielna albo udział).

Wskaźnik jest sumą liczby punktów odpowiedzi pozytywnych (deklaracji realizowania usługi) dotyczących każdej z wymienionych usług (każda odpowiedź pozytywna traktowana jest jako 1 punkt). Wynikowa wartość zawiera się w przedziale od 0 do 12, gdzie 12 oznacza, że biblioteka świadczy każdą z uwzględnionych w AFBP usług sieciowych. Wskaźnik został wprowadzony do analizy w 2015 roku, jednak pomiar poszczególnych usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek pu-

blicznych (dana statystyczna nr 21) jest realizowany od początku badania (liczony jako odsetek bibliotek oferujących daną usługę).

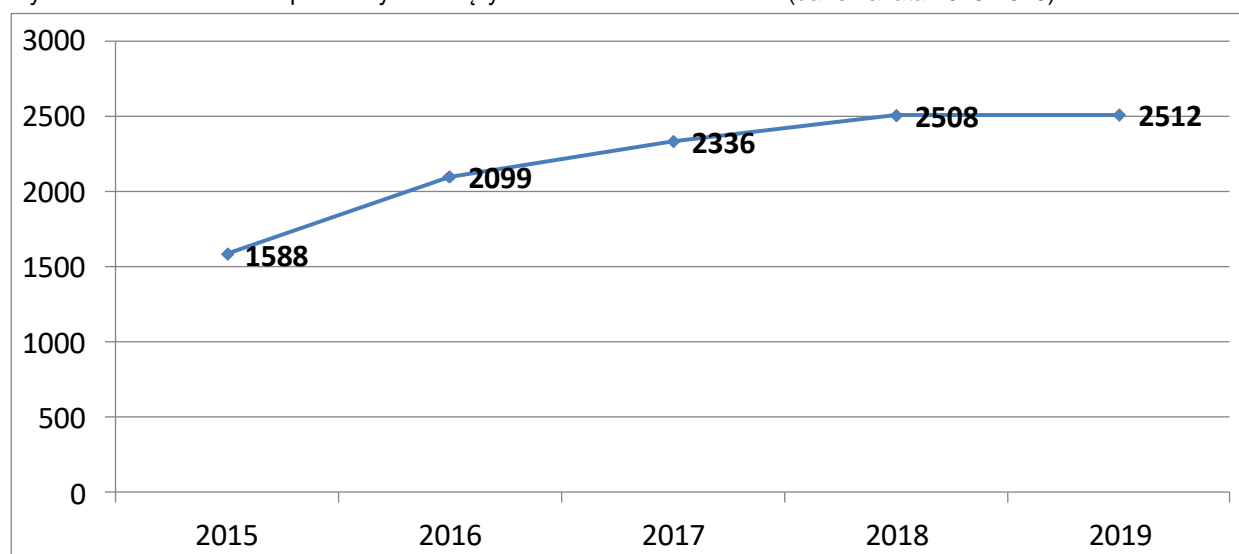
Wyższa wartość wskaźnika oznacza lepszą ocenę biblioteki, jeśli chodzi o jej działania związane z rozwijaniem usług sieciowych. Wskaźnik ma wymiar ilościowy, odnosi się do liczby takich usług, a nie ich jakości (usługi te mogą być realizowane na bardzo różnym poziomie).

2. Zakres analizy i charakterystyka badanej populacji

Analizie poddano wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych oraz poziom wdrażania poszczególnych usług sieciowych objętych badaniami w ramach AFBP w ujęciu chronologicznym (za lata 2015-2019) z uwzględnieniem typu biblioteki (i związanym z tym zakresem realizowanych zadań), wielkości środowiska, w którym funkcjonują (populacji, dla której obsługi zostały powołane) oraz zestawiono go w układzie wojewódzkim. Analiza objęła biblioteki: wojewódzkie (wbp, wimbp), powiatowe (samodzielne), gmin: miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich w ujęciu wielkości środowisk, w których funkcjonują: do 5000 mieszkańców, 5001-10000 mieszkańców, 10001-15000 mieszkańców, 15001-20000 mieszkańców, 20001-50000 mieszkańców oraz powyżej 50000 mieszkańców.

W latach 2012-2013 badania w ramach AFBP realizowane były jako pilotażowe, od 2014 roku jako właściwe, choć w poszczególnych latach udział w nich miała inna, sukcesywnie zwiększająca się liczba bibliotek publicznych funkcjonujących w Polsce. W badaniach za 2019 rok uczestniczyło 98,9% bibliotek publicznych.

Wykres 1. Liczba bibliotek publicznych biorących udział w badaniu AFBP (dane za lata 2015-2019)

W omawianym okresie zróżnicowana była także i podlegała zmianom struktura bibliotek publicznych biorących udział w badaniu, zarówno pod względem typu bibliotek, jak i wielkości obsługiwanej populacji. Jako pierwsze do udziału w projekcie AFBP zgłosiły się biblioteki o większym potencjale instytucjonalnym, obsługujące środowiska o większej liczbie mieszkańców, w większości zaawansowane we wdrażaniu procesów automatyzacji bibliotek i realizowanej, szerszej ofercie usług elektronicznych. W kolejnych latach włączały się biblioteki z mniejszych środowisk (szczególnie gmin wiejskich). Na zmianę struktury bibliotek biorących udział w badaniu miały wpływ także zmiany w podziale administracyjnym kraju (zmiana statusu samorządów – organizatorów bibliotek, np. przekształcenie gminy wiejskiej w miejsko-wiejską), reorganizacja sieci bibliotek publicznych (np. powoływanie lub likwidacja samodzielnych bibliotek powiatowych, zmiana sieci bibliotek dużych miast Łodzi i Krakowa), czy też zmieniająca się liczba mieszkańców poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Tabela 1. Biblioteki publiczne biorące udział w badaniu AFBP według typu biblioteki (dane za lata 2015-2019)

Lata	Liczba bibliotek publicznych					
	ogółem	wojewódzkich, wojewódzkich i miejskich	powiatowych	gmin miejskich	gmin miejsko-wiejskich	gmin wiejskich
2015	1588	18	30	295	434	811
2016	2099	18	34	314	532	1201
2017	2336	18	38	324	573	1383
2018	2508	18	40	324	604	1522
2019	2512	18	39	323	619	1513
Różnica 2015-2019	924 58,2%	–	9 30,0%	28 9,5%	185 42,6%	702 86,6%

Dynamika tych procesów ma swoje odzwierciedlenie w zmianach struktury bibliotek publicznych biorących udział w projekcie AFBP. W okresie pięciu lat najliczniej zwiększyły swój udział w badaniu biblioteki gmin wiejskich (o 86,6% w stosunku do 2015 roku) oraz biblioteki gmin miejsko-wiejskich (o 42,6%).

Tabela 2. Biblioteki publiczne biorące udział w badaniu AFBP według wielkości obsługiwanej populacji (dane za lata 2015-2019)

Lata	Liczba bibliotek publicznych funkcjonujących w środowiskach						
	ogółem	do 5000 mieszkańców	5001-10000 mieszkańców	10001-15000 mieszkańców	15001-20000 mieszkańców	20001-50000 mieszkańców	pow. 50000 mieszkańców
2015	1588	334	544	231	132	218	129
2016	2099	522	776	281	159	236	125
2017	2336	585	883	323	169	254	122
2018	2508	636	946	358	185	266	117
2019	2512	640	938	364	185	268	117
Różnica 2015-2019	924 58,2%	306 91,6%	394 72,4%	133 57,6%	53 40,2%	50 22,9%	-12 9,3%

Podobnie kształtuje się sytuacja biorąc pod uwagę wielkość obsługiwanej populacji, im mniejsze środowisko, tym wyższy przyrost, na przestrzeni pięciu lat, bibliotek publicznych biorących udział w projekcie. Dla bibliotek publicznych pracujących w środowiskach liczących do 5000 mieszkańców wzrost wyniósł – 91,6% (w stosunku do roku 2015), w środowiskach 5001-10000 mieszkańców – 72,4%, 10001-15000 mieszkańców – 57,6%, w środowiskach 15001-20000 mieszkańców – 40,2%. Zmniejszeniu uległa natomiast liczba bibliotek funkcjonujących w środowiskach powyżej 50000 mieszkańców, co jest wynikiem przede wszystkim przekształceń w obrębie sieci bibliotek publicznych dużych miast (połączenia dotychczasowych samodzielnych sieci bibliotek dzielnicowych).

Czynniki te mają wpływ na wysokość wskaźnika usług sieciowych i/lub interaktywnych w poszczególnych okresach i grupach bibliotek poddanych analizie. Wyniki analizy odnoszą się zatem nie do całej populacji bibliotek publicznych funkcjonujących w danym roku, a do bibliotek, które brały udział w badaniu w danym okresie. Trudność może sprawić także analiza dynamiki rozwoju (zwiększania się) liczby usług sieciowych oferowanych przez biblioteki publiczne w ogóle lub w układzie regionalnym (wojewódzkim). Tego typu analizy można zastosować w odniesieniu do lat 2018-2019, kiedy odsetek bibliotek publicznych uczestniczących w badaniu przekroczył 98% wszystkich funkcjonujących w Polsce (odpowiednio: 98,2%, 98,9%) lub dla województw, w których już od 2015 roku w badaniu uczestniczyły wszystkie biblioteki z ich terenu. W mniejszym stopniu mają wpływ na analizy porównawcze dla bibliotek pracujących w określonych środowiskach, realizujących zadania o podobnym charakterze.

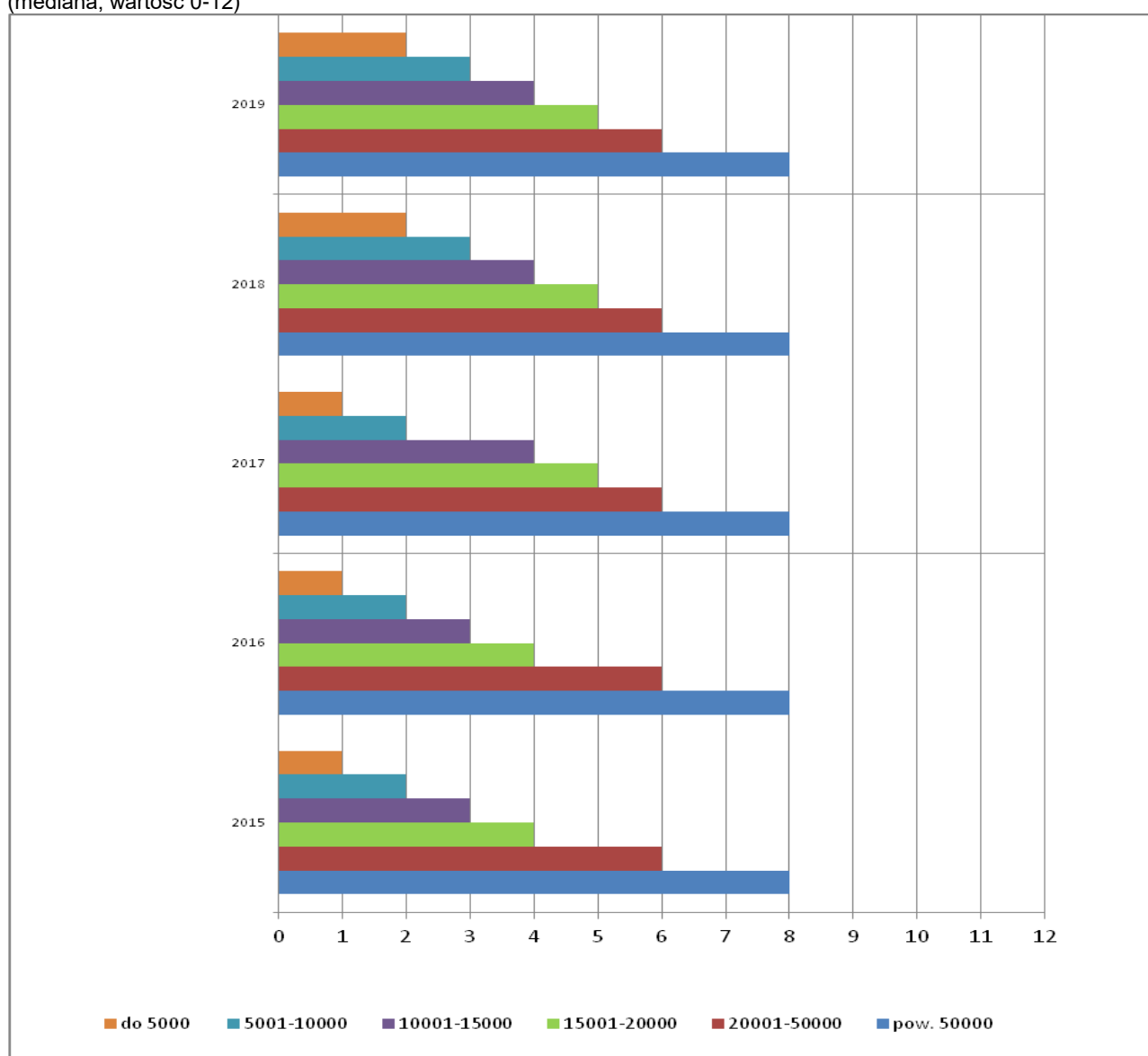
3. Wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych dla bibliotek publicznych biorących udział w badaniu za lata 2015-2019

Wartość wskaźnika usług sieciowych i/lub interaktywnych w poszczególnych grupach bibliotek publicznych jest silnie skorelowana z typem biblioteki oraz wielkością środowiska, na rzecz którego działa. Wiąże się to z potencjałem instytucjonalnych placówek (m.in. możliwościami finansowymi, kompetencjami kadr, możliwościami doskonalenia zawodowego). Udział w pierwszych latach w badaniu licznej reprezentacji bibliotek wyższego stopnia organizacyjnego i pracujących w dużych środowiskach, wykorzystujących zaawansowane technologie spowodował, że w tych grupach bibliotek trudno zaobserwować zmiany w tym zakresie (prześledzić rozwój). Biblioteki wojewódzkie (wbp, wimbp), miejskie funkcjonujące w środowiskach powyżej 20 tys. mieszkańców w momencie przystąpienia do badań realizowały już większość z uwzględnionych w AFBP usług sieciowych. Postęp w tym zakresie można zauważyć przede wszystkim w grupie bibliotek gmin miejsko-wiejskich i wiejskich w środowiskach do 20 tys. mieszkańców.

3.1 . Wartości wskaźnika według wielkości obsługiwanej populacji

Wartość wskaźnika usług sieciowych i/lub interaktywnych dla bibliotek pracujących w środowiskach pow. 50000 mieszkańców w całym analizowanym okresie wynosi 8 (mediana), tzn. że z 12 badanych usług sieciowych średnio realizowanych jest 8. Stałą też wartość (6) utrzymuje wskaźnik dla bibliotek publicznych działających w środowiskach od 20001 do 50000 mieszkańców. W bibliotekach pracujących w środowiskach 10001-15000 oraz 15001-20000 wartość wskaźnika wzrosła w 2017 roku odpowiednio: z 3 do 4 i z 4 do 5. W bibliotekach publicznych pracujących w środowiskach do 5000 mieszkańców, wzrost nastąpił w 2018 roku z wartości 1 do 2.

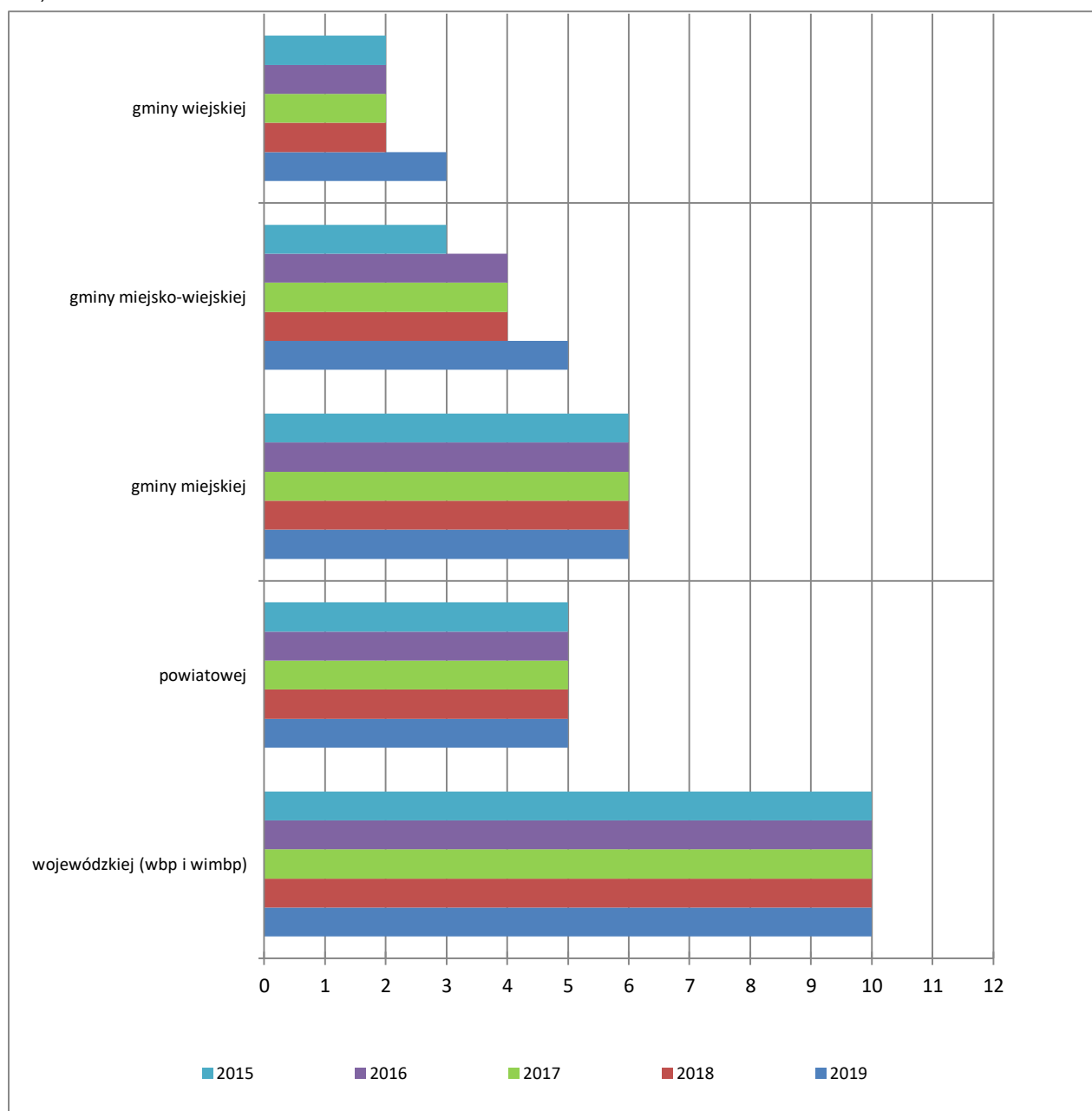
Wykres 2. Wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych w latach 2015-2019 według wielkości obsługiwanej populacji (mediana, wartość 0-12)

3.2. Wartości wskaźnika według typu biblioteki

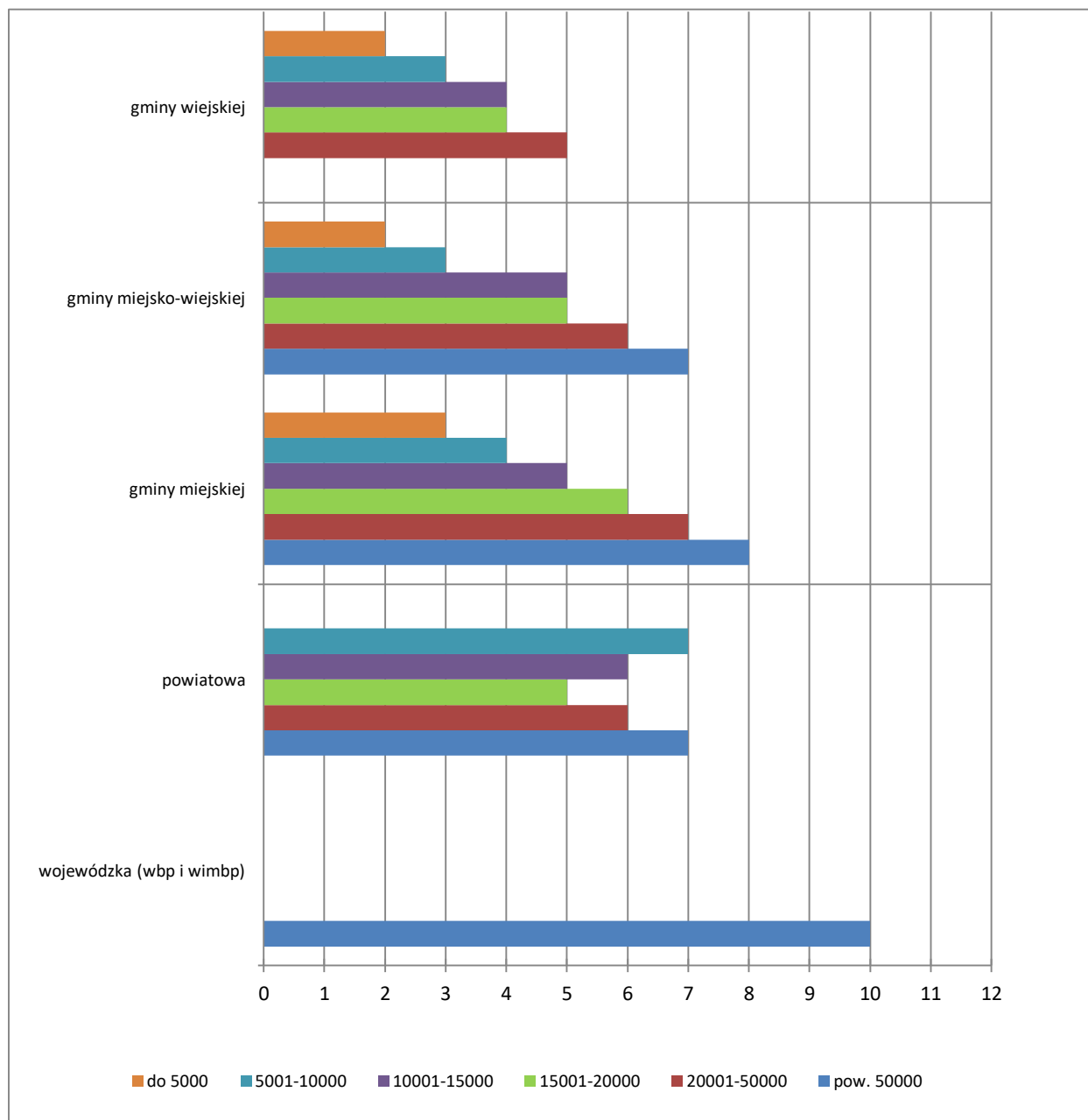
W omawianym okresie wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych (mediana) dla bibliotek wojewódzkich (wbp, wimbp), powiatowych (samodzielnych) i miejskich utrzymywał stałą wartość (odpowiednio: 10, 5, 6). Zmiany w poszerzaniu zakresu usług sieciowych widoczne są w bibliotekach gmin wiejskich (wartości wskaźnika w latach 2015-2018 – 2, wzrost w 2019 roku z 2 do 3) oraz gmin miejsko-wiejskich (w 2015 roku jego wartość wynosiła 3, w latach 2016-2018 – 4, w 2019 roku wartość wskaźnika wzrosła do 5).

Wykres 3. Wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych w latach 2015-2019 według typu biblioteki (mediana, wartość 0-12)

Warto zauważyć, że w analizowanym okresie (2015-2019) wartość tego wskaźnika dla bibliotek wojewódzkich oraz wojewódzkich (wbp, wimbp), powiatowych (samodzielnych) i miejskich nie zmieniała się. Niektóre biblioteki publiczne angażują się w rozwijanie tylko wybranych usług sieciowych (za to na zaawansowanym poziomie), pozostałe są w nich mniej obecne, mają dla nich niszowe znaczenie. Może to wynikać ze strategii bibliotek i oceny potrzeb użytkowników, według, których nie wszystkie usługi sieciowe spotykają się w ich środowisku z zainteresowaniem.

Wykres 4. Wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek publicznych w 2019 roku według typu biblioteki i wielkości populacji (mediana, wartość 0-12)

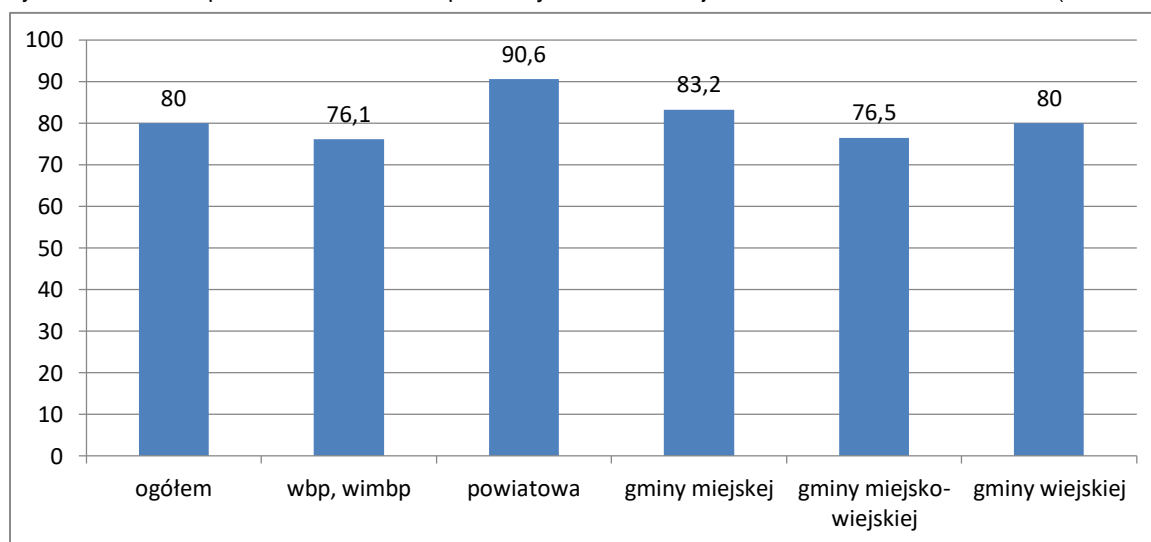

Pogłębiona analiza za 2019 rok według typu biblioteki i wielkości obsługiwanej populacji potwierdza zależność od tych zmiennych. Dla bibliotek gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich war-

tość wskaźnika rośnie wraz ze wzrostem wielkości środowiska, w którym pracują. Okazuje się jednak, że największa „rozpiętość” występuje w przypadku bibliotek gmin miejskich (od wartości wskaźnika – 3 w środowisku do 5000 mieszkańców do wartości wskaźnika – 8 w środowisku powyżej 50000 mieszkańców) oraz dla bibliotek gmin miejsko-wiejskich (od 2 do 7). Natomiast dla bibliotek gmin wiejskich „rozpiętość” jest mniejsza: od wartości wskaźnika – 2 w środowisku do 5000 mieszkańców do wartości wskaźnika – 5 w środowisku 20001-50000 mieszkańców. W przypadku bibliotek powiatowych (samodzielnych), zależność realizacji usług sieciowych od wielkości środowiska, w którym funkcjonują nie jest tak jednoznaczna. Wskaźnik ten osiągnął np. tę samą, najwyższą wartość – 7 w środowiskach powyżej 50000 mieszkańców, jak i w środowisku 5001-10000 mieszkańców, najniższą – 5 w środowisku 15001-20000 mieszkańców. W małych środowiskach wartości wskaźników dla usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek powiatowych są wyższe niż innych typów bibliotek, niższe natomiast w większych środowiskach, np. od osiągniętych przez biblioteki wojewódzkie (wbp i wimbp), jak i w niektórych środowiskach przez biblioteki miejskie.

Na zakres realizowanych usług sieciowych i/lub interaktywnych może mieć wpływ przygotowanie zawodowe pracowników bibliotek publicznych, a w szczególności możliwość doskonalenia zawodowego, poszerzanie kompetencji (wskaźnik nr 26 i nr 27 grupy wskaźników „Potencjał i Rozwój”).

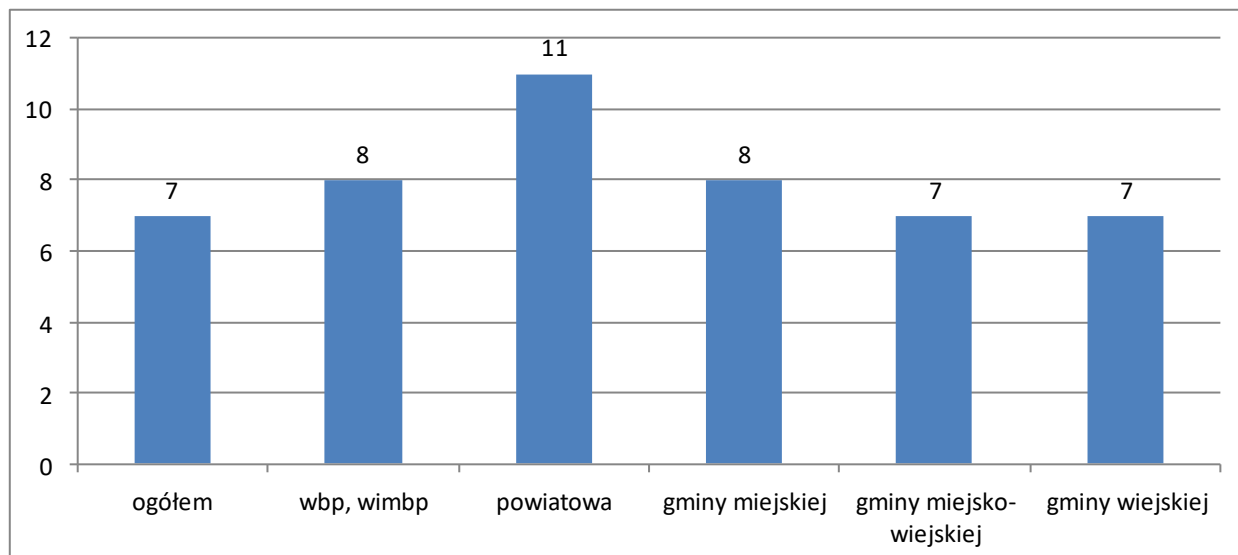
Wykres 5. Odsetek pracowników bibliotek publicznych z kwalifikacjami bibliotekarskim w 2019 roku (mediana)

Najwyższy odsetek osób z przygotowaniem zawodowym w 2019 roku zarejestrowano w bibliotekach powiatowych – samodzielnych (90,6%), w pozostałych typach bibliotek na zbliżonym poziomie. Pracownicy bibliotek powiatowych mieli także większe możliwości doskonalenia zawodowego (wartość wskaźnika – 11, co oznacza, że przeciętnie każdy pracownik tego typu bibliotek poświęcił na rozwój swoich kompetencji 11 godzin w ciągu roku), dla pozostałych typów bibliotek wskaź-

nik ten osiągał niższe wartości, dla bibliotek wojewódzkich (wbp, wimbp) oraz gmin miejskich – 8, dla bibliotek gmin miejsko-wiejskich, wiejskich – 7.

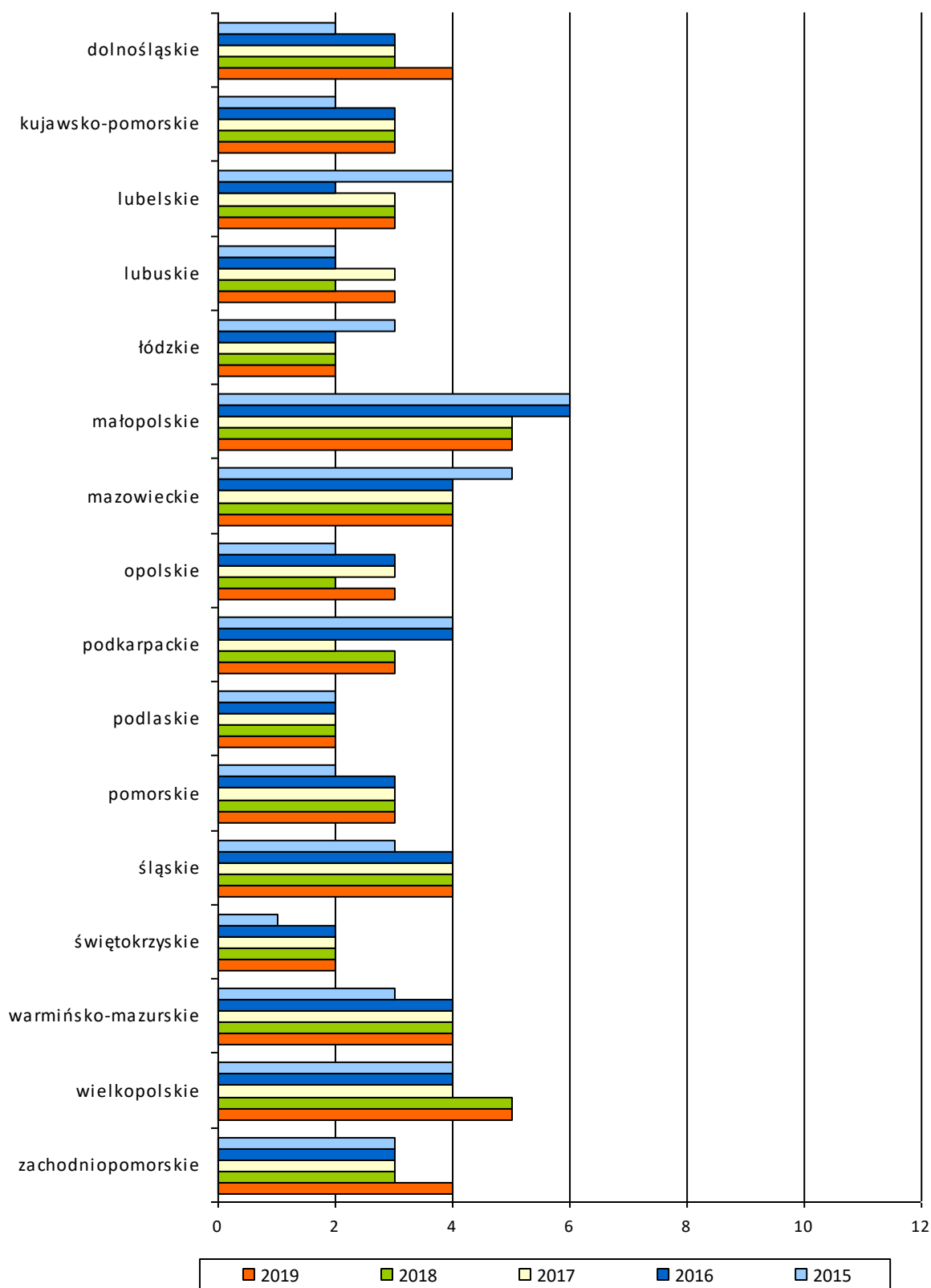
Wykres 6. Liczba godzin udziału w szkoleniach zawodowych w przeliczeniu na pracownika biblioteki w 2019 roku (mediana)

3.3. Wartości wskaźnika w układzie wojewódzkim

Analizując wartości wskaźnika usług sieciowych i/lub interaktywnych w układzie wojewódzkim należy brać pod uwagę fakt, że w poszczególnych regionach biblioteki publiczne przystępowały do projektu AFBP w różnym czasie. W badaniu za 2015 rok uczestniczyło 100% bibliotek publicznych z siedmiu województw (dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego). W 2016 roku 100% bibliotek publicznych uczestniczących w projekcie AFBP osiągnęło dziewięć województw (dołączyły: podlaskie i zachodniopomorskie), w 2017 roku było to dziesięć województw (dołączyło łódzkie), w 2018 roku – 13 województw (dołączyło: lubelskie, mazowieckie, podkarpackie), w 2019 roku – 13 województw, w trzech województwach odsetek bibliotek publicznych uczestniczących w projekcie wyniósł powyżej 90% (w małopolskim – 92,3%, wielkopolskim – 96,5%, opolskim – 97,3%).

Wykres 7. Wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek publicznych w latach 2015-2019 w układzie wojewódzkim (mediana, wartość 0-12)

W województwach, w których w badaniu AFBP za 2015 rok brała udział niepełna liczba bibliotek publicznych (przystąpiły do niego biblioteki większe i realizujące już usługi sieciowe i/lub interak-

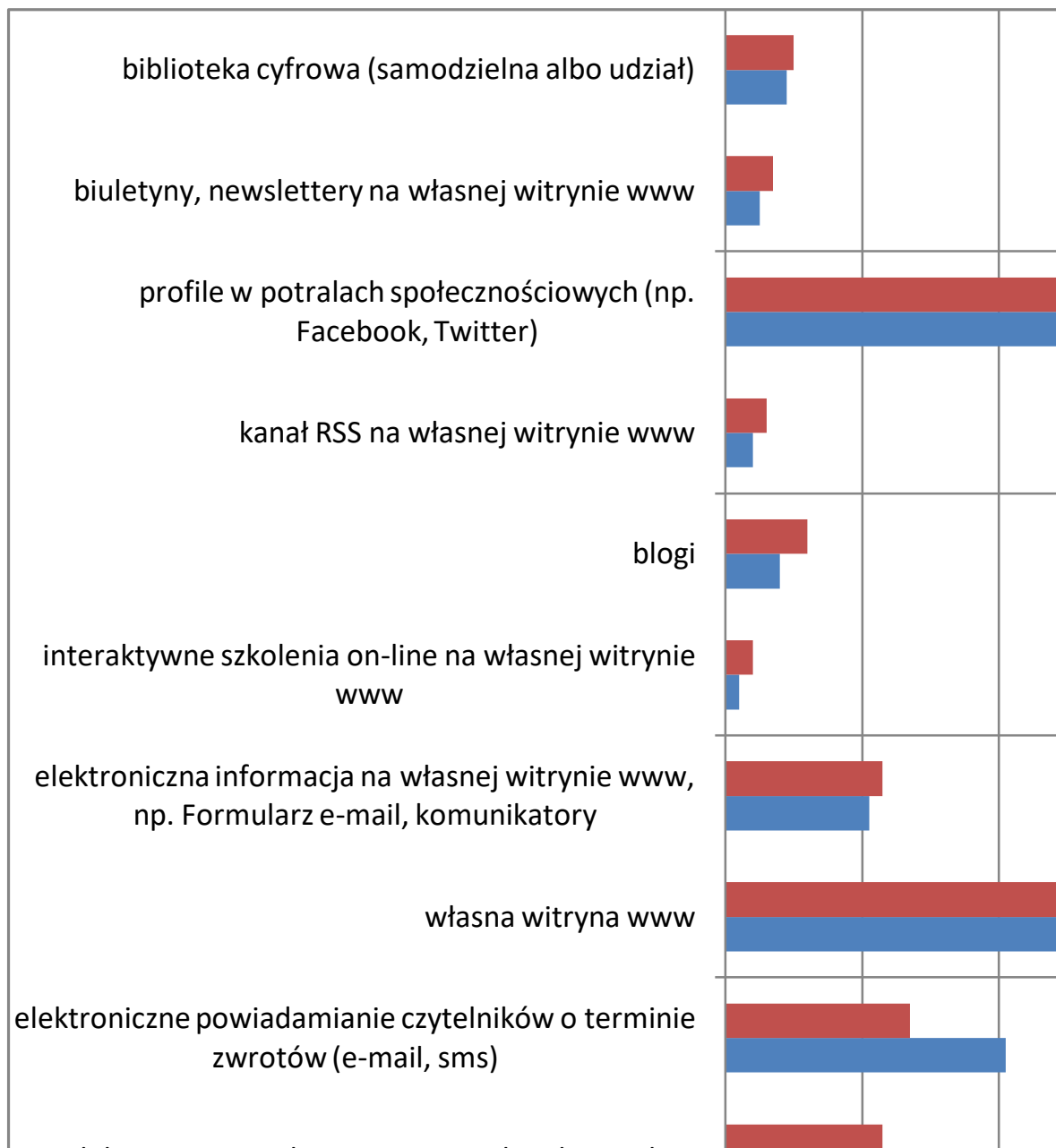
tywne), a w kolejnych latach do badania włączały się biblioteki o mniej rozbudowanych usługach sieciowych, wskaźnik usług sieciowych i/lub interaktywnych nie zawsze przyjmuje tendencję wzrostową.

4. Obecność poszczególnych usług sieciowych i/lub interaktywnych w bibliotekach publicznych objętych badaniem AFBP (dana statystyczna 21, wartość procentowa)

4.1 Zakres usług sieciowych i/lub interaktywnych

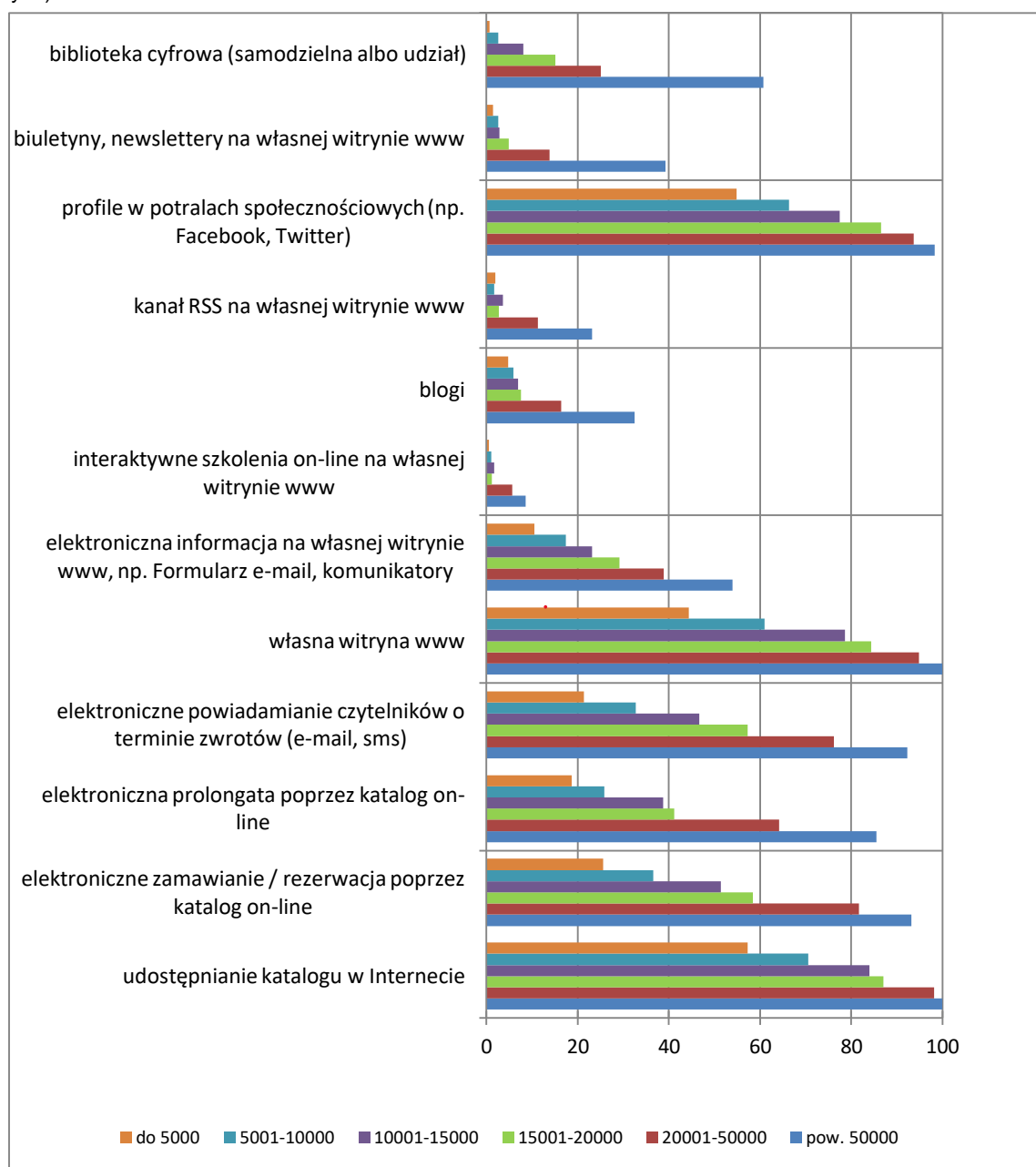
Badanie AFBP daje możliwość określenia jakie usługi sieciowe cieszą się największą popularnością wśród bibliotek publicznych, które z nich rozwijane są z większą intensywnością (jaki odsetek bibliotek publicznych realizuje daną usługę). Porównując obecność poszczególnych usług sieciowych w bibliotekach publicznych objętych badaniem AFBP (odsetek bibliotek realizujących daną usługę) w 2015 roku i w 2019 roku zauważalny jest wzrost odsetka bibliotek oferujących katalog on-line i powiązane z nim funkcjonalności: elektroniczne zamawianie, rezerwacja materiałów bibliotecznych, elektroniczna prolongata, elektroniczne powiadamianie o terminie zwrotu. Zwiększa się także obecność bibliotek publicznych w portalach społecznościowych. Zmniejszyło się natomiast zaangażowanie bibliotek w rozwój blogów, kanałów RSS, elektronicznej informacji na własnej stronie www (formularz e-mail, komunikatory), biuletyny, newslettery. Zastanawiający jest mało dynamiczny rozwój stron www, a także regres interaktywnych szkoleń on-line oraz tworzenia kolekcji w bibliotekach cyfrowych (własnych lub współtworzonych z innymi podmiotami).

Wykres 8. Usługi sieciowe i/lub interaktywne w latach 2015-2019 (odsetek bibliotek realizujących usługę)

Do najczęściej obecnych w bibliotekach publicznych usług sieciowych i/lub interaktywnych należą: własna strona www, katalog on-line (i powiązane z nim funkcjonalności), profile w portalach społecznościowych. Im większy potencjał instytucjonalny i środowiskowy bibliotek tym większa możliwość realizacji usług sieciowych.

Wykres 9. Usługi sieciowe i/lub interaktywne realizowane w 2019 roku a wielkość populacji (odsetek bibliotek publicznych)

Trzeba jednak podkreślić, że świadczenie tych samych usług sieciowych może być realizowane w poszczególnych bibliotekach publicznych na bardzo zróżnicowanym poziomie. Bardzo popularne witryny internetowe, profile w portalach społecznościowych, czy bardziej niszowe blogi, biuletyny, newslettery mogą bardzo się różnić zarówno zawartością, jak i częstotliwością aktualizacji treści.

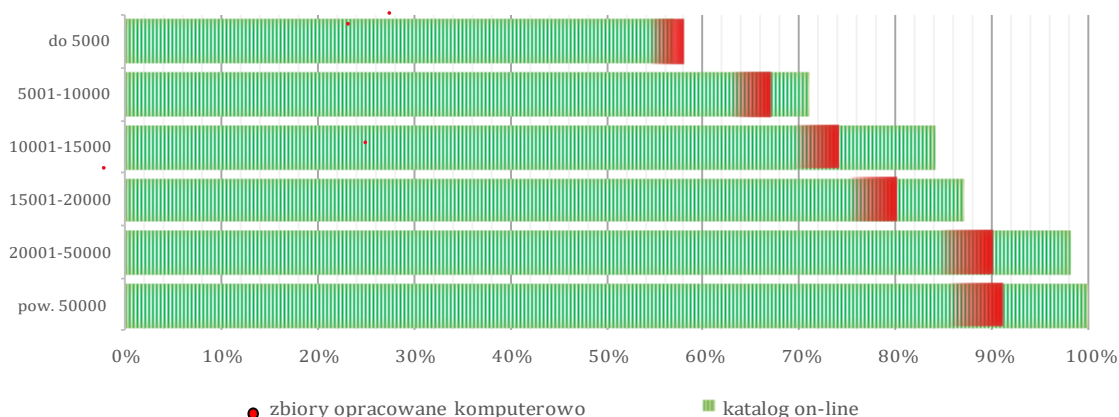
4.2. Katalog on-line

Katalog on-line należy do podstawowych i jednych z najważniejszych usług sieciowych bibliotek publicznych, jest źródłem informacji o ofercie i dostępności zbiorów biblioteki. Katalog on-line jest

powiązany z innymi usługami sieciowymi oferowanymi przez biblioteki publiczne, jak elektroniczne zamawianie / rezerwacja poprzez katalog, elektroniczna prolongata poprzez katalog, elektroniczne powiadomianie czytelników o terminie zwrotów (e-mail, sms) poprzez biblioteczny system komputerowy.

Obecność katalogów bibliotecznych w Internecie jest ściśle powiązana ze stopniem zaawansowania prac nad opracowaniem komputerowym zbiorów poszczególnych bibliotek. Wśród analizowanej grupy bibliotek publicznych udostępniających swój katalog on-line, są biblioteki, które udostępniają pełną informację o swoich zbiorach, ale i takie, które pokazują tę informację dla części zasobów (mają opracowaną komputerowo całość zbiorów lub ich część). W 2019 roku 75% bibliotek publicznych uczestniczących w projekcie AFBP udostępniało swoje katalogi on-line. Wskaźnik zbiorów opracowanych komputerowo wynosił 87,91% (mediana), natomiast średnia arytmetyczna – 70,32% (Wskaźnik funkcjonalności nr 7; z grupy wskaźników „Zasoby, Dostęp, Infrastruktura”).

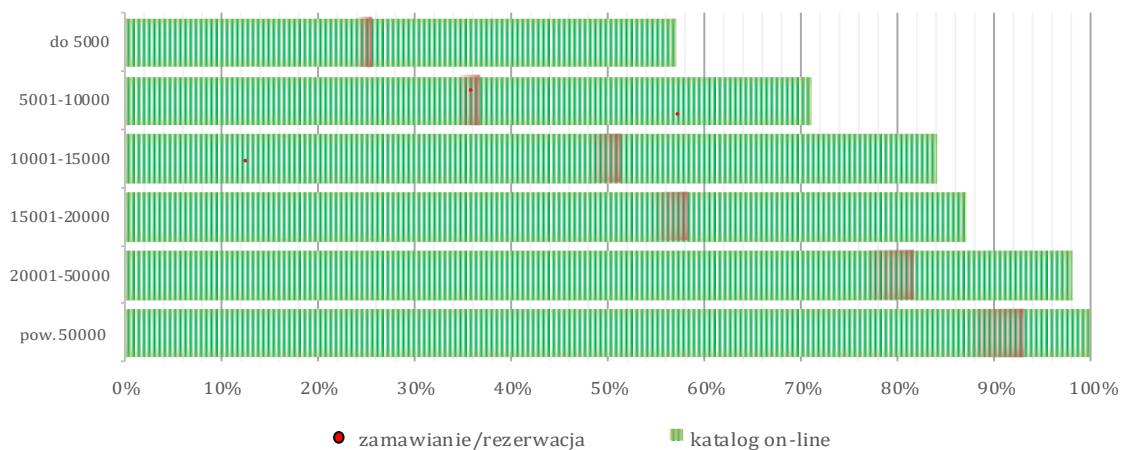
Wykres 10. Katalog on-line (odsetek bibliotek publicznych) a zbiory bibliotek publicznych opracowane komputerowo (średnia arytmetyczna, wskaźnik wyrażony w procentach) w 2019 roku według wielkości populacji

Największa „rozbieżność” pomiędzy procentem opracowanych komputerowo zbiorów a odsetkiem bibliotek publicznych udostępniających swoje katalogi w Internecie występuje w grupie bibliotek funkcjonujących w środowiskach o populacji 10001-15000 mieszkańców.

4.3. Usługi powiązane z katalogiem on-line

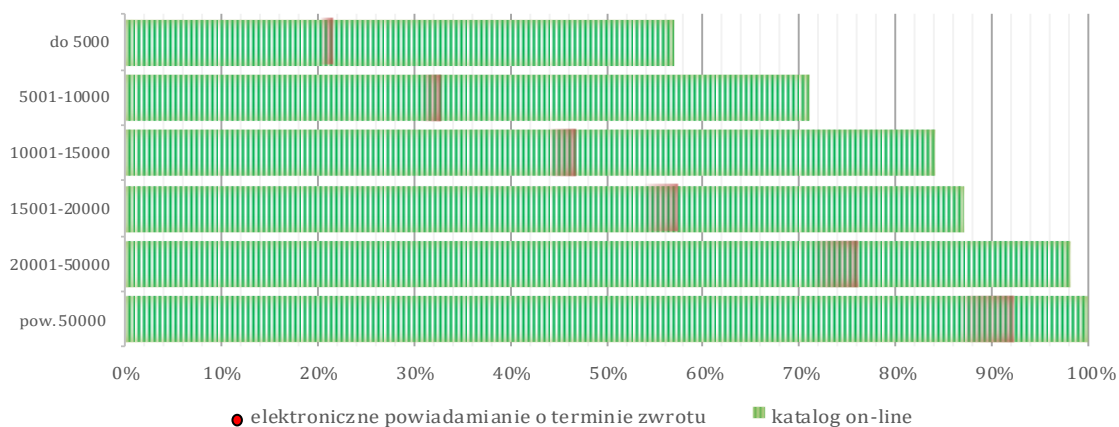
Wykres 11. Katalog on-line a elektroniczne zamawianie/rezerwacja w 2019 roku według wielkości populacji (odsetek bibliotek publicznych)

Wykres 12. Katalog on-line a prolongata poprzez katalog w 2019 roku według wielkości populacji (odsetek bibliotek publicznych)

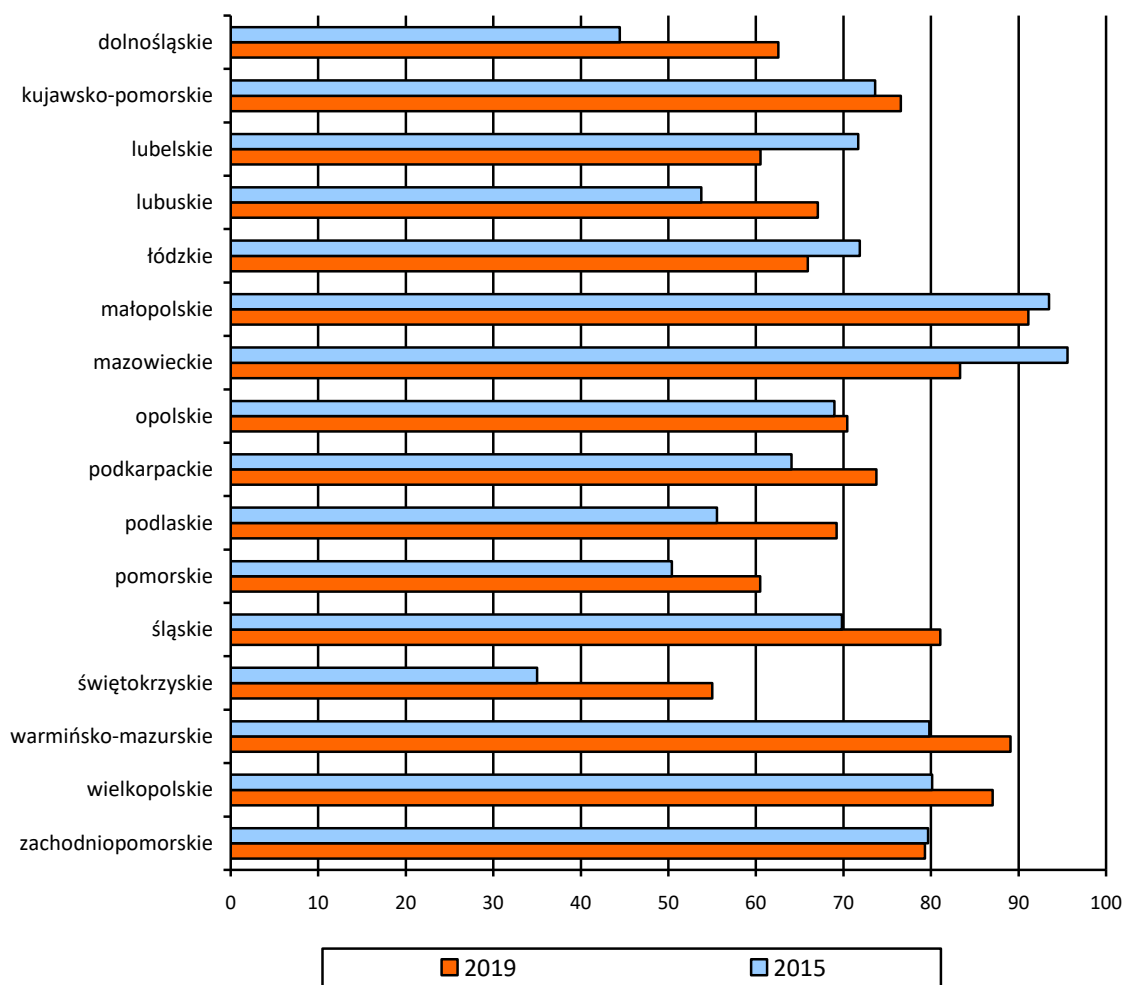

Wykres 13. Katalog on-line a elektroniczne powiadomianie o terminie zwrotu w 2019 roku według wielkości populacji (odsetek bibliotek publicznych)

Analizując dane w układzie wojewódzkim należy pamiętać, że w kolejnych latach wartości wskaźników i danych obliczane są dla nieco innej (coraz większej) zbiorowości o zróżnicowanym potencjale.

Wykres 14. Udostępnianie katalogu w Internecie w 2015 i 2019 roku w układzie wojewódzkim (odsetek bibliotek publicznych)

Odsetek bibliotek publicznych udostępniających katalog on-line w 2015 roku i 2019 roku odnosi się nie do całej populacji bibliotek publicznych funkcjonujących w województwach w danym roku, ale do bibliotek, które brały udział w badaniu w tych latach. W badaniu za 2015 rok uczestniczyło 100% bibliotek publicznych z siedmiu województw (dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego), za 2019 rok z trzy-nastu (dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, zachodniopomorskiego).

Podsumowanie

Dane zgromadzone w bazie AFBP dają możliwość analizy wskaźników i danych statystycznych na poziomie ogólnopolskim, czy też wojewódzkim, a także na przestrzeni lat. Badania te powinny być jednak prowadzone z uwzględnieniem wszystkich uwarunkowań mających wpływ na ich wynik. Analiza jest utrudniona w przypadku porównań bazujących na danych z pierwszych lat projektu. Wprawdzie w kolejnych latach w badaniu AFBP uczestniczyła coraz większa liczba bibliotek, jednak dopiero od danych zgromadzonych za 2018 rok można mówić o blisko 100% uczestnictwie w projekcie bibliotek publicznych (w układzie regionalnym nadal trzy województwa nie mają pełnej liczby placówek uczestniczących w badaniu, a w pozostałych w różnym okresie biblioteki włączały się do projektu). Należy jednak podkreślić, że jednym z zasadniczych celów AFBP jest pomiar kondycji poszczególnych bibliotek, który umożliwiłby porównanie ich sytuacji na poziomie gminy, na przestrzeni lat, a także w grupie bibliotek pracujących w środowiskach o podobnym charakterze i zbliżonym zakresie zadań (typ biblioteki, wielkość środowiska, pełnione zadania).

W odniesieniu do wskaźnika usług sieciowych i/lub interaktywnych należy zastanowić się czy i jakie usługi zaproponowane w projekcie AFBP do analizy, straciły swoje znaczenie i biblioteki publiczne nie są zainteresowane ich rozwojem. Katalog usług sieciowych i/lub interaktywnych objętych badaniami w ramach AFBP był tworzony w 2010 roku, co przy dynamicznym rozwoju technologicznym, wskazuje na potrzebę ich rewizji, uzupełnienia, wymiany (np. uwzględnienia w nich wykorzystywania You Tube, tworzenia podcastów, niestandardowych usług on-line, oferty dostępu do polskich i zagranicznych zasobów licencjonowanych).